

ΩΡΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Γ. Αδίδακτο κείμενο

Πλάτων, Μένων 71e – 72a

(έκδ. του Burnet, J. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1903, ανατ. 1968)

Ο Μένων είναι πλατωνικός διάλογος στον οποίο ο Σωκράτης και ο νεαρός αριστοκράτης Μένων αναζητούν τον ορισμό της αρετής και αναλύουν το ερώτημα αν αυτή είναι διδακτή.

ΜΕΝ. Ἄλλ' οὐ χαλεπὸν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν. Πρῶτον μὲν, εἰ βούλει ἄνδρὸς ἀρετὴν, ῥάδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἄνδρὸς ἀρετὴ, ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. Εἰ δὲ βούλει γυναικὸς ἀρετὴν, οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν, σῶζουσάν τε τὰ ἔνδον καὶ κατήκοον οὔσαν τοῦ ἀνδρός. Καὶ ἄλλη ἐστὶν παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄρρενος, καὶ προσβυτέρου ἀνδρός, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ βούλει, δούλου. Καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταὶ εἰσιν, ὥστε οὐκ ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι ὅ,τι ἐστίν· καθ' ἑκάστην γὰρ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν πρὸς ἕκαστον ἔργον ἑκάστῳ ἡμῶν ἡ ἀρετὴ ἐστίν, ὡσαύτως δὲ οἶμαι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ κακία.

ΣΩ. Πολλῇ γέ τιτι εὐτυχία ἔοικα κεχρηῆσθαι, ὦ Μένων, εἰ μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνηύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ κείμενον.

εὐλαβεῖσθαι < εὐλαβέομαι: προσέχω

διελθεῖν < διέρχομαι: διηγούμαι με λεπτομέρειες

κατήκοος: υπάκουος, πειθήνιος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Εἰ δὲ βούλει γυναικὸς ἀρετὴν ... παρὰ σοὶ κείμενον».

Γ2. Πόσα είναι τα χαρακτηριστικά της ανδρικής και της γυναικείας αρετής, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο Μένων στο παραπάνω κείμενο;

Μονάδες 10

Γ3.

α. «Εἰ δὲ βούλει γυναικὸς ἀρετὴν, οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν, σώζουσαν τε τὰ ἔνδον καὶ κατήκοον οὖσαν τοῦ ἀνδρός». Να ξαναγράψετε το απόσπασμα μεταφέροντας τους υπογραμμισμένους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό και το επίρρημα εὖ στον υπερθετικό βαθμό (μονάδες 6).

β. «... καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν». Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους του παραπάνω αποσπάσματος στο β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκονται (μονάδες 4).

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου (μονάδες 6):

παθεῖν:	εἶναι	στο .....
γυναικός:	εἶναι	στο .....
τὴν οἰκίαν:	εἶναι	στο .....
κατήκοον:	εἶναι	στο .....
ἀρετή:	εἶναι	στο .....
πρεσβυτέρου:	εἶναι	στο .....

β. Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε συντακτικά τις δευτερεύουσες προτάσεις στο παρακάτω χωρίου του κειμένου: «Καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταὶ εἰσιν, ὥστε οὐκ ἀπορία εἶπεῖν ἀρετῆς πέρι ὅ,τι ἐστίν» (μονάδες 4).

Μονάδες 10